

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Votul casei magnaților.

Sibiu, 19 Iunie n.

Casa magnaților, al doilea corp legiutor în patria noastră, a ținut Sâmbătă ședință, pentru a se pronunța asupra legilor militare, prezentate ei ca votate în regulă din partea celui alt corp legiutor din patrie, din partea camerei, și mai ales asupra *felului* cum au fost votate ele în dietă: prin surprindere și prin acte de volnicie.

S'au prezentat mulți magnați la această ședință, care promitea a fi furtunoasă, pentru că opoziția, scoasă din dietă, a făcut tot posibilul, ca din partea casei magnaților se i se dea o *reparație* oarecare, — dar furtuna a lipsit, și a lipsit și reparația, pentru că magnații au dat dreptate guvernului și contelui Tisza, votând legile militare cu o majoritate zdrobitoare, însoțit mai mare decum își făcuse guvernul socoteala că are se fie. Ceeace înseamnă, că au aprobat guvernul și pe contele Tisza mulți chiar și dintre aceia, pe cari guvernul nu-i număra între aderenții sei, ci-i cunoștea ca aderenți ai opoziției maghiare din dietă.

Apelul opoziției maghiare din dietă, la sentimentele patriotice și naționale ale magnaților, a ramas deci fără rezultat, pentru că numai 30 de magnați au luat opoziția în apărare și au condamnat procedura contelui Tisza, pe când 170 de magnați au aprobat-o, au sancționat-o, și unii și-au exprimat chiar regretele, că nu s'a făcut *de mult* așa cum s'a făcut acum, pentru a se fi delăturat de mult neînțelegerile dintre națiune și Coroană.

Nici nu putea se face altcum casa magnaților. Ne aducem aminte, că pe la finea anului trecut casa magnaților și-a spus cuvântul *osânditor* asupra obstrucției din dieta un-

gară, și și-a exprimat dorința, ca în dietă să se introducă odată stări normale de lucruri și să se înceapă o muncă serioasă și rodnică, folositoare pentru țară și poporațiune. A condamnat deci *atunci* obstrucția, prin urmare nu putea să o aprobe *acum*. Iar dacă respingea legile militare, ori le trimetea îndărăt dietei pentru a le pertracta și vota de nou, nu făcea alta, decât recunoștea de legală și îndreptățită obstrucția, pe care cu câteva luni mai înainte o condamnase, — ceeace era o *inconsecvență* prea evidentă.

Una din speranțele opoziției maghiare din dietă, că adevărat casa magnaților nu va accepta de bune legile votate de dietă prin violarea regulamentului de casă și prin scoaterea opoziției cu forța din sala de ședințe, — a fost nimicită, și nimicite vor fi ele și celelalte. Coroana va sancționa legile militare, după cari de mult așteaptă, iar țara nu se mișcă, și nu se va mișca pentru a se pune pe partea opoziției, — cu toate că opoziția pune în acest scop toate pietrele în mișcare, — și anume, din motivul, că țara *nu mai are încredere* nici în opoziție.

Lucrurile deci, așa cum au fost făcute, rămân *bine* făcute, și contele Tisza, nu că va fi stigmatizat din partea posterității și o istoriei ca un zdrobitor al constituției maghiare și al parlamentarismului, ci preamărit va fi el ca un *salvator* al lor, pentru că prin energia și curajul cel-l-a manifestat le-a scos din ghiarele degenărării și ale nimicirii. Serviciile pe cari le-a făcut contele Tisza maghiarimei prin aceea ce a făcut, poate că mulți nici nu le înțeleg încă acum, și nu le vor înțelege, decât numai mai târziu, când vor începe a se arăta roadele pe urma făptuirilor sale. Va fi însă de ajuns se spunem, că poziția dominantă a Maghiarilor în patria aceea e acum de nou întărită și

asigurată pe foarte mulți am înainte. Și trebuie să spunem, că prea slabă orientare politică au aceia, cari vorbesc despre o apropiată prăbușire a parlamentarismului maghiar, ori a constituției maghiare. Astăzi ori ce primejdie de natura aceasta e delăturată pentru Maghiari. A fost o operație grea și periculoasă aceea pe care a făcut-o contele Tisza, ca president al dietei, — și pacientul *putea* să sucumbă; dar operația a succes pe deplin și parlamentarismul maghiar e astăzi ca nou născut și întinerit. Pe scurt, Maghiarii sunt astăzi mai tari în sus decât oricând altădată în trecut, în cele două decenii din urmă, și faptul acesta au ei să-l mulțumească numai contelui Tisza. Casa magnaților a înțeles foarte bine situația, și tocmai de aceea nu a condamnat, ci a aprobat, sancționat și legalizat procedura contelui Tisza. Și tocmai *aici* zace importanța votului de Sâmbătă a casei magnaților!

Din parlament. După o pauză de o săptămână, ieri, Marți, a ținut dieta de nou ședință. Deputații din opoziția unită maghiară s'au adunat încă la ore 9 dimineața la cafenea din fața parlamentului, de unde au pornit în corpore, sub conducerea contelui Apponyi spre palatul parlamentului, pentru a intra toți în sala de ședințe, după ce din partea lor tot se s'a făcut și s'a întâmpnat, e considerat de ilegal, deși lipsit de putere. La intrare i-a așteptat însă poliția și miliția, cu ordinul, că cei neesoluși dela ședințele dietei pot să intre, cei escluși însă *nu*. Cei neesoluși au renunțat atunci la favorul acordat, și n'au intrat nici ei în dietă. Ședința dietei s'a ținut deci ieri iarăși numai cu deputații din partidul guvernamental. S'a luat la cunoștință votarea din partea casei magnaților a legilor aduse de dietă în timpul din urmă, apoi a fost închisă sesiunea parlamentară, prin rescript regal. Deschiderea noii sesiuni se face în ședința de astăzi a dietei, când se va face și alegerea vicepreședintelor și a notarilor. Președintele nu cade sub alegere nouă.

Serbările naționale dela Iași.

Desvălirea monumentului lui Cuza-Voda.

(Fine.)

Urmează vorbirea domnului profesor universitar *A. D. Xenopol*, care a spus următoarele:

Sire,
Onorată adunare!

Desvălăm astăzi monumentul lui Cuza-Vodă, unul din suflutele cele mai mari ale neamului nostru, căci el a îndrămat înfăptuirea statului nostru și a culturii românești în forma în care strălucște acum.

Veacurile ce s'au strecurat pe soartea poporului român sădiseră în mintea lui un mănunchiu de dorinți, pe care Cuza-Vodă, prinzându-le dela trecut le-a realizat în fapte și le-a înfipt în suflutele poporului, ca niște semințe rodnice pentru viitor: unirea celor două țări surori, mântuirea poporului român de răvășițele stăpânirii grecești, ridicarea țărânului din ilot și rob în starea de proprietar și cetățean, emanciparea bisericii de sub chiriarhii străine, începutul unei *oștiri* naționale, introducerea legislației țărilor civilizate și organizarea justiției și administrației, înființarea universităților, școlilor de cultivarea artelor și organizarea învățământului, introducerea literelor latine, scrierea română, democratizarea societății românești, sfârșirea constituției impusă României prin convenția de Paris, care îi jicnea autonomia, reducerea jurisdicției consulare, care lovea în același principiu, și mai mult poate decât toate, înălțarea demnității neamului și țării față de puterile Europei, și mai ales de Turcia, pe atunci Suzerana noastră.

Toate aceste fapte mărețe și neuitate, și multe altele mai mici, dar cari erau toate mari pentru vremurile grele în cari trăiam, au fost îndeplinite sub domnia lui Cuza-Vodă, și cu toate, că el a fost ajutat întru această lucrare de minți agere și dorinți puternice, dintre cari amintim pe cei ale căror chipuri împodobesc soclul monumentului: Kogălniceanu, Florescu, Negri, Kretulescu, — totuși primul imbold îl primiseră în totdeauna din marele suflet al Domnitorului.

Dacă toate aceste prefaceri adânci în viața poporului român au putut fi realizate, și acest popor schimbat ca prin minune din o formă înapoată și orientală în una stăpânită de ideile civilizației mo-

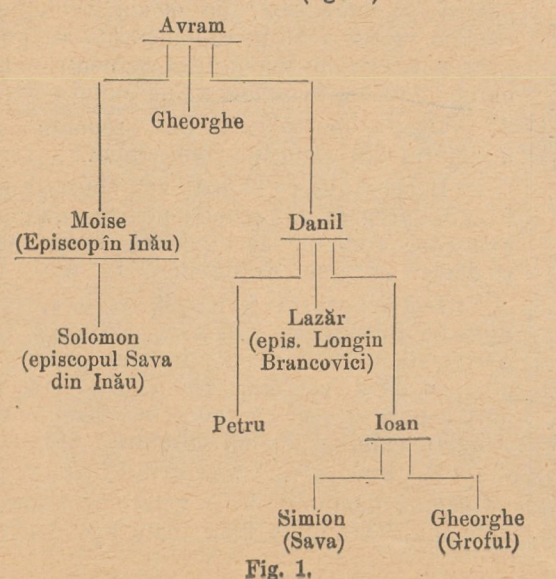
FOIȘOARĂ.

O nouă carte despre Brancovicești.

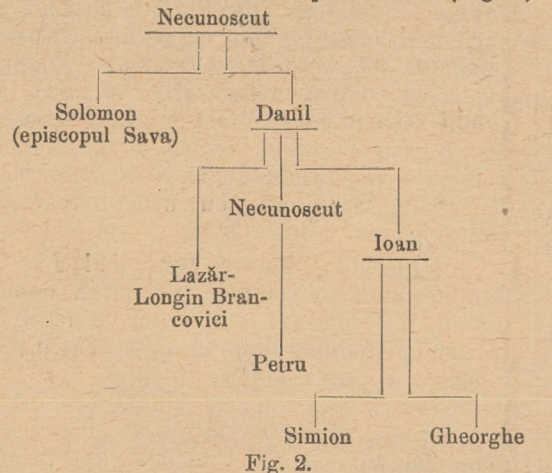
De Dr. Silviu Dragomir.
(Fine.)

Se înțelege, că întâmpinăm întrebări pe care nu le-a putut rezolvi definitiv nici dl Radonić, iar soluția dată de dânsul altor chestiuni nu o putem primi noi.

Așa, spre pildă, dl Radonić admite o parte din tabela genealogică, înfățișată de Gheorghe Brancovici, începând cu strămoșul său Avram Brancovici (fig. 1):

Dacă însă luăm în considerație declarațiile făcute în anul 1629, în Putivlia, de Mitropolitul Longin Brancovici, atunci tabela aceasta genealogică va lua o înfățișare, care să se deosebească de cea precedentă (Fig. 2):

asta ar fi o greutate. Pe urmă și ipoteza identității familiei Raț cu Brancovici întâmpină unele greutăți. De ce nu amintește Gheorghe Brancovici în cronica sa niciodată de aceasta? Și cum se face, că pe lângă Brancovicii noștri din Ienopolea mai întâlnim o altă ramură a aceleiași familii, reprezentată prin Ognian Brancovici, a cărui fată era măritată după Feldvări Gábor? Când avem două familii înrudite care poartă numele Brancovici, e cu neputință să admitem, că amândouă și-au luat acest nume numai din ambiție spre a înfățișa prin aceasta originea familiei din Despoți sârbești. De altă parte, dacă înainte de Sava știm, că Mitropolitul Longin

și Ognian Brancovici purtau acest nume, cred că nu-i îndreptățita presupunerea dlui Radonić, că abia Sava a început a-l purta statornic.

Eu cred înainte de toate, că relațiile familiare ale Brancoviceștilor se vor putea stabili în mod definitiv numai atunci, când vom cunoaște bine și istoria familiei Raț, care a avut două ramificații, una cu sediul în Lipova, cealaltă în Teiuș și Vinț.

O comunicațiune dela Academie a dlui cavaler de Pușcariu¹ supt titlul de „Două Zamire”, cu adausul făcut de dl Iorga,² ne descopere grăunțele de adevăr, care există de fapt în istorisirea nebuloasă a lui Gheorghe Brancovici despre înrudirea Basarabilor cu Brancovicii din Ienopolea. Dacă Brancovicii — cum de sigur ar admite dl Radonić — pot fi urmași acelui Petru Răcz din Teiuș, care a luat de soție pe Zamira Postelnicului³ Ioan și a Domniței Stana (care Stana era fata lui Mircea Ciobanul și sora lui Petru Șchiopul), atunci ne-am mai lămurit puțin.

Și dacă în locul lui Avram din genealogia nesigură și confusă a lui Gheorghe, am pune pe Adam Răcz, fiul Doamnei Zamira,⁴ dela care și-ar trage originea Sava și groful Gheorghe Brancovici, atunci avem o explicație pentru tradiția veche a familiei,

¹ *Analele Academiei Române*, ser. II, XXIX.

² *Vieța femeilor în trecutul românesc*, pp. 41-4 Cf. și studiul lui Ștefan Grecianu, în „Săptămâna” d-lui Paul Grecianu, an. 1911.

³ Mai târziu a ajuns logofăt (*ibid*)

⁴ *Ibid*.

care se chema a fi din neam domnesc, și am putea afirma poate, că în vinele Mitropolitului ardelean Sava și în ale fratelui său Gheorghe mai curgeau câteva picături din sângele domnesc al Basarabilor. Afirmația aceasta ar fi însă prea îndrăzneată și nu ni-o putem îngădui, câtă vreme nu ne dovedește, în mod nelindoielnic, dl Radonić, că una și aceeași familie a putut purta două nume: Răcz și Brancovici.

Altă ipotesă a dlui Radonić, care nu ni se pare sprijinită de argumente suficiente este aceea, prin care încearcă d-sa a arăta, că Mitropolitul Sava l-a crescut pe fratele mai mic, sădind în sufletul său ambiția fără hotare și ideea că ei s'ar coborâ din neamul despoților sârbești. Am urmărit cu luare aminte expunerile și argumentarea dlui Radonić, care însă nu m'a putut convinge în cazul de față.

După acestea rămâne să constatăm meritul incontestabil al dlui Radonić de a fi studiat temeinic și lămurit de-ajuns una din cele mai interesante, dar și mai grele probleme ale istoriei sârbești. De sigur, că istoriografia sârbească îi va fi recunoscutoare, precum recunoștință îi datorim și noi pentru frumoasele pagini pe cari le-a scris despre Mitropolitul nostru Sava Brancovici, care nu ne mai evocă rușinoase aduceri aminte, cum pretindeau unii, ci ne apare iarăși, cum l-au descris vechii noștri istoriografi, suferind temniță și moarte pentru credința bisericii sale.

(„Neamul Românesc literar” Nrii 27—33 anul 1911.)

derne, și aceasta în scurtul restimp de 7 ani, — această operă de o măreție, de greu și-ar afla părechea, își găsește explicația în mintea și caracterul, cu care Cuza-Vodă fusese înzestrat de natură din tainele eredității. Măndru și neștiind să-și plece fruntea, decât înaintea lui Dzeu, iubindu-și țara din fundul cel mai adânc al sufletului său, înzestrat cu o largă și bogată inteligență, și mai ales nepăsător de soartea și de persoana lui, neținând la tronul pe care fusese înălțat fără știrea și voia lui, decât pentru a întrebuința puterea alipită de dânsul spre binele țării și a neamului său: Cuza-Vodă s'a putut pune cu energie la ridicarea carului statului din nămolul veacurilor trecute și a putut dăra una odată toate urâcioasele forme de viață, în care el se mai mișca, punând în locul lor temelia unor forme nouă, frumoase și civilizate.

Altuia păstrase soartea sarcina de a ridica pe aceste temelii clădirea mărețului palat, care ne adăpostește astăzi. Acest altul sunteți M. V., care în o fericită domnie de aproape jumătate de veac, pe care Dumnezeu s'a v' o prelungească cât de mult, ați putut realiza năzuinți, cari în epoca lui Cuza-Vodă puteau fi numai întrevăzute, precum: reîmprospătarea vitejiei strămoșești, botezarea poporului român în focolul războiului, biruința, neatârănarea și încoronarea frunții M. V., și deci a întregului popor român, cu Coroana Regală de oțel, apoi înflorirea neuzită a țării pe toate oăile culturii.

Sire, poporul român vă mulțamește cu cea mai adâncă închinare pentru prezența M. V. la această sărbătoare a neamului întreg, căci Voi sunteți tocmai întruparea tuturor gândurilor, tuturor visurilor chiar ale acestui neam. Sfântă este ougetarea mărturisită de M. V. și care v'a împins a veni să prezidați această măreță sărbătoare, anume că: *Regele României nu poate lipsi de la desăvârșirea monumentului celui ce a pus, prin unirea țărilor, temelia regalului român!*

Veți trăi deci Sire în tot lungul timpurilor viitoare, purura imbinat în amintirea popoarelor cu figura lui Cuza-Vodă.

*Săpând astfel pe vecinicie
Pe a inimii adânc părete,
Din două gânduri o cunună,
Din două gânduri o pecete.*

A vorbit apoi domnul Nicolae Iorga, profesor universitar, spunând următoarele:

Marele domn, al cărui chip de bronz se înfățișează astăzi întâi în lumina soarelui, prin jertfa recunoștinței a săraclui, ajutat de dânsul, ca și prin recunoștința Regelui, oăruia i-a pregătit calea și după puterile unui exilat i-a ajutat cu loialitate, — a îndeplinit prin unirea traică a principatelor și prin liberarea regală a țărânului un vast program de cultură, întrebuintând pe acel mare om de stat, care rezumă în el cu strălucire cea cultură: M. Cogălniceanu.

Întelegând cui se datorează puterile morale, fără de cari o nație cât de bogată și de isteată nu poate săvârși nimic, el a închinat cultului național cele două altare de lumină ale Universităților, pregătind astfel noua luptă și marea viață politică a neamului, pe drum de unire și libertate.

Venim astăzi în numele muncii noastre și a tineretului crescut de noi să aducem prinosul nostru de jertfă, dovadă, că în oăcece privește Universitățile, ne-am făcut datoria.

Ele au creat puterile morale, ce trebuie pentru o nouă eră de avânt național. Și Majestate, întâiul Rege român, înviator al vitejiei și biruinței noastre, otitor al bisericilor și școalei, aceste puteri le închinăm dinastiei noastre pentru neamul nostru! Și îngrijim astăzi cu încredere de aceia, cari cândva vor ridica statuia de bronz a M. Voastre, după ce istoria va da fiecăruia dreptatea cea netălmăcită, împărțind nemuritorii lauri.

Un frumos discurs a rostit în urmă domnul C. C. Arion, ministru de interne și ad interim la culte și instrucțiune. El vom da întreg în numărul viitor.

Incheierea a făcut-o apoi Majestatea Sa, Regele Carol, rostind următorul frumos discurs:

„Cu o vie satisfacțiune am venit în iubita mea a doua capitală, spre a da o însemnată și mai mare acestei sărbători naționale, merită a dovedi, că poporul român știe a se arăta recunoscător către cei cari l-au sprijinit întru îndeplinirea aspirațiilor sale. Cea mai înaltă, cea

mai sfântă dintre aceste aspirațiuni, a fost Unirea țărilor surori, pentru care au luptat necurmat în împrejurări grele și chiar primejdioase toți fruntașii mării generațiuni dela mijlocul veacului trecut. Domnitorul Alexandru I. Cuza a avut gloria de a lega numele său de acest mare fapt istoric, început prin alegerea sa și adus la deplină îndeplinire prin încrederea sa stăruință.

Sunt însă alte fapte mari, mai personale, cari îndreptătesc cinstirea ce i se face astăzi. Pe lângă Unire, acest monument ridicat pentru recunoștință obștească mai însemnează *desrobirea țăranilor, secularizarea bunurilor mănăstirești și îndrumarea țării către neatârănare*. Voința hotărâtă a lui Vodă Cuza și pătrunzătoarea înțelepciune a sfetnicilor săi găsesse în sfârșit dreapta și frumoasa lor resplăță. *Primul Rege al României își îndeplinește o sfântă datorie către primul Domnitor al țărilor surori unite, aducând în fața acestui monument prinosul de cinstire ce se cuvine memoriei lui Cuza Vodă, care va rămânea deapărura neștearsă în amintirea poporului.*

Impresie adâncă a făcut asupra ascultătorilor acest înțelept discurs al Regelui Carol, care, când a vorbit despre *desrobirea țăranilor*, și-a descoperit capul și s'a plecat în fața monumentului, semnul, că aceasta faptă a lui Cuza Vodă a consideră de cea mai mare și mai însemnată.

Terminele fiind discursurile, Majestatea Sa și Principii au luat în privire amănunțită monumentul, exprimându-și admirația pentru frumseța lui. Sculptorul Romanelli, autorul monumentului, a fost decorat acolo, la fața locului, din partea Majestății Sale, cu „*Bene Merenti cl. I.*” Tot atunci a dispus Majestatea Sa, ca regimentul 7 de roșiori din Iași se poarte în viitor și pentru toate timpurile numele de „*Regimentul Cuza-Vodă.*”

Începe defilarea delegațiilor, cari depun coroane pe monument. Prima coroană e a Regelui Carol, cu inscripția următoare: „*Primul rege al României, lui Cuza-Vodă, primul domnitor al țărilor surori unite.*” Când au depus coroanele, au vorbit generalul Scheletti, în numele veteranilor, și țărânul Solomon, care a fost pe vremuri slugă al lui Cuza-Vodă.

Înceherea serbării a format-o defilarea trupelor, apoi a societăților, corporațiilor și în urmă a țăranilor. Cu această serbarea e terminată, în mijlocul celui mai mare entuziasm.

Despre cele sevrșite s'a dresat un act comemorativ, care a fost subscris de cei în drept și va fi păstrat la primăria din Iași. Textul acestui e următorul:

„Intru cea de-a pururi aducere aminte și proslăvire a faptelor săvârșite de Alexandru Ioan I. Cuza, cel dintâi Domn al Principatelor Române Unite, sub a căruia oblăduire s'a îndeplinit Unirea, s'a făcut secularizarea averilor mănăstirești, s'au împroprietărit țărânii, s'au dat țării pravele noi civile și penale, și s'a pus temelia eșezământului statului român de astăzi, începutu-s-a prin gândul cel bun și îndemnul d-lui Gr. Ghica Deleni să se adune dela norod bani trebuincoși pentru ridicarea acestui monument, care va înveșnici în bronz mereu chipul Domnitorului Cuza în ochii urmașilor.

Iași, în care Alexandru I. Ioan Cuza a domnit ca cel din urmă domn al Moldovei, s'a crezut chemat a ridica el cel întâi monumentul cerut de întreaga suflare românească, pentru a se vorbi de aici dela Iași tuturor de partea mare ce au avut Iași și cu ei Moldova întregă în făurirea statului român de astăzi.

Înălțatu-s-a acest falnic monument în al 47-lea an de lungă și slăvită domnie a Majestății Sale Carol I, Regele României, iar dezvoltarea lui s'a făcut în fața înșăși a Majestății Sale, însoțit de Altețele lor Regale Principele Ferdinand, moștenitorul Tronului, și de principele Carol; Mitropolit al Moldovei și Sucevei fiind I. P. S. S. Domnul Domn Pimen Georgeescu, Prim ministru și ministru de externe fiind d-l Titu L. Maiorescu, ad interim la presidenția consiliului de miniștri și ministru de finanțe fiind dl Th. Rosetti, omnatul lui Alexandru Vodă-Cuza, primar al Urbei Iașilor fiind dl Gh. N. Botez.

Soristu-s-a actul acesta în cea de a doua capitală, Iași, în al mănăstirii lăst una mie nonă sute douăsprezece, luna lui Mai în 27 zile.

Majestatea Sa, Regele Carol, a mers apoi la palatul mitropolitan, unde la orele

3 a avut loc prânzul, la care au participat principii Ferdinand și Carol, ministrii Arion, Rosetti, Pargratti și Nenitescu, foștii miniștri Gane, Poni, Bădărău, Greceanu și domni Ghica Deleni și A. D. Xenopol. În tot timpul a cântat muzica militară. Majestatea Sa și-a exprimat în mai multe rânduri satisfacție, pentru frumseța și măreția serbării la care a asistat.

La orele 5 Regele a părăsit orașul, condus la gară de miniștri și de reprezentanții autorităților locale. A plecat cu trenul la București, însoțit, — cum spuneau cei din apropiere, — de serbare și de entuziasmul care a domnit sub decursul ei.

Cum a plecat Regele, a început și mulțimea să părăsească orașul, mai ales aceia, cari nu căpătaseră locuință și nu aveau unde să doarmă. Imbulzeala la gară era de nedesoris. Cei ce nu încăpeau în vagoane, s'au urcat pe coperișele vagoanelor, de unde nu s'au mai voit să se depărteze, pe lângă toate somațiile.

Principii Ferdinand și Carol au asistat sara la reprezentațiunea de gală dela teatrul național din Iași, iar în ziua următoare, Luni, au părăsit și ei orașul Iași, împreună cu celalalt public din sfară.

Mai notăm, ca în sjanul serbătoarei, Sâmbătă, s'a aranjat un frumos pelerinaj la Ruginoasa, unde e înmormântat Domnitorul Alexandru Ioan I. Cuza, mort la anul 1873.

Din România.

Un monument al „Unirii” în București. Consiliul comunal al capitalei București a avut Sâmbătă o ședință însemnată. În ea dl Dobrescu, primarul capitalei, a vorbit despre serbările, cari au avut loc la Iași cu prilejul desvelirii statuii lui Cuza-Vodă, la care a luat personal parte, ca reprezentant al comunei București, și a făcut apoi o importantă propunere, relativă la ridicarea unui monument al „Unirii” în capitală.

Dl Dobrescu a spus între altele următoarele:

„Capitala nu poate sta nepăsătoare față de aole, pe care l'a ales și dânsa Domn la 1859, și căruia, împreună cu frații moldoveni, într'un sincer avânt de iubire de neam și de propășirea României i-a încredințat destinele țărilor surori. Am onoarea a vă propune, ca consiliul comunal al capitalei să ia inițiativa ridicării unui monument în capitală, care să glorifice Unirea principatelor române și faptele mari săvârșite în cursul domniei lui Cuza-Vodă. Acest monument să se ridice în mijlocul așezării Sărilor. Propun, ca comuna București, ca inițiativă, să subsoare chiar în această zi douăzeci de mii de lei, care sumă se va plăti din excedentul anului 1911—1912, după stabilirea și aprobarea lui. Propun ca să se formeze un comitet, care să deschidă subscripție publică, să organizeze serbări naționale în grădini și parcuri publice, reprezentații teatrale și altele.”

Propunerea d-lui Dobrescu a fost primită cu aplauze de membrii consiliului, cari au dat deplină libertate primarului de a se îngrijii de formarea comitetului. În legătură cu aceasta s'a mai hotărât, ca pe viitor bul. Dreptului să se numească bul. Alexandru Ioan I. Cuza.

Dela „Reuniunea femeilor române din Sibiu”.

Duminecă în 9 Iunie n. și-a ținut reuniunea femeilor române din loc adunarea generală, în palatul propriu. La adunare au participat multe membre, și toate elevele școalelor susținute de reuniune. A onorat adunarea cu prezența sa și P. C. Sa, Părintele Arhimandrit, Vicariu arhiepiscopesc, Dr. Ilarion Pușcariu. Deschiderea adunării a făcut-o venerabila doamnă Maria Cosma, presidenta reuniunii, cu următoarea cuvântare:

„Onorată adunare generală! Azi se împlinesc 31 de ani dela adunarea constituantă a Reuniunii fem. rom. din Sibiu. În decursul anilor plini de luptă pentru promovarea culturii femeii române, am avut multe momente frumoase, înălțătoare, grație sprijinului primit din partea publicului român, dar ziua de azi imi este dat să pot arăta onor. membri și binevoitori ai reuniunii, cum am îndeplinit o parte a planului plămădit înainte de 31 de ani.

Suntem în casa noastră. Și deie Dumnezeu, să fie cât de curând de tot a noastră. Cu deosebită mulțumire sufletescă vă aduc la cunoștință, că în anul ce se încheie mi a succes să pun bază mai temeinică școalei noastre. Angajând din toamna trecută ca inspectoră și profesoară de studii și limbi pe doăra V. Greavu, fostă profesoară la institutul Oteteșanu, susținut de Academia Română, și absolventă a școalei

superioare de menaj din Friburg, am reorganizat școala de menaj, păstrând din programul vechiu tot ce-am găsit bun și practic, iar din programul școalei dela Friburg am adoptat aceea ce mi s'a părut mai necesar și realizabil cu mijloacele noastre modeste materiale. — Crescând numărul elevelor, s'au înmulțit și agendele profesoarelor noastre; cu toate acestea, afară de religie, n'am mai trebuit să apelăm la bunăvoința altor puteri didactice din afară.

Noul program este astfel compus, încât poate corespunde cerințelor tuturor păturilor noastre sociale. În deosebi am ținut mult să organizez școala astfel, ca elevele școalelor civile să-și poată aici completa cunoștințele, să nu mai fie silite a pleca în țări și la școli streine, plătind prea scump spoliaa streină, care în cele mai multe cazuri îndepărtează sufletul copiilor de părinți și neam, spre nemângărirea acelora, cari mult și din greu au muncit pentru paralele risipite între streini. La noi elevele află adăpost, instrucție, hrană sufletească oferită cu dragoste, educație rațională și națională, care în viitor să le fie scut în contra valurilor primejdioase ce mereu amenință neamul nostru.

Am creat un curs de doi ani pentru fete harnice și talentate, dar lipsite de mijloace, cari vreau să se cualifice de conducătoare superioare în menaj și industrie casnică. Este un câștig dublu, atât pentru fete, deschizându-le o carieră nouă, dar mai ales pentru familiile române, cari nu vor mai fi silite să-și angajeze puteri streine.

E de dorit, ca mecenatii noștri să creieze cât de multe burse pentru cursul acesta, care ar fi o salvare pentru multe elemente bune și folositoare, cari de altfel se pierd și se înlocuiesc prin elemente streine, fără simț și interes pentru prosperarea noastră națională. Prin bursele ce ne-a oferit marele mecenat Dl V. de Stroescu, sper să avem deja în anul viitor un curs de vâpsit cu colorii vegetale, foarte necesar țărâncelor noastre, prin care s'ar da un nou avânt și folos real industriei de casă, și mai târziu, în urma bursei pentru o școală de țesut din streinătate, să ajungem la perfecționarea țesutului mecanic, care de altfel și până acum a fost deplin satisfăcător.

Se va introduce și creșterea vermicilor de mătăsă, un nou ram de câștig pentru inteligenți și țărani.

Cu durere am observat, că și azi se mai află preoți, învățători, și alți părinți mai bine situați, cari preferă să-și dea fetele la școli streine din loc, unde nu găsesse nici instrucție nici îngrijire ca la școalele noastre înființate și susținute cu mari jertfe.

Câtă lipsă de educație, prevedere și simț național! — În copilăria petrecută între streini leagă prietini pentru viață și câștigă acel respect exagerat pentru tot ce e strein, care mai târziu produce nu numai indiferență, dar chiar și dispreț pentru slăbiciunile noastre. Trebuie să ne dăm seamă, ce pierdere enormă suferim prin aceste zeci și sute de suflete instruite; de aceea e datorința noastră să ne organizăm în viitor mai bine, să câștigăm în fiecare comună românească membri, cari să ne sprijinească în toate năzuințele noastre, luminând poporul dela sate asupra adevăratelor sale interese.

Mai am o dorință, repetată la multe ocazii. E vorba de internatele de băieți și mesele studenților, după părerea mea cea mai arzătoare necesitate culturală acum, de care ar trebui să se ocupe toate reuniunile de femei din centre cu licee.

Dvoastră știți cu toții, cât au să sufere bieții băieți, chiar și cei cu mijloace materiale, departe de casa părintească; cu cât mai grea e însă viața acelora, cari, pe lângă studiul încordat, trebuie să-și câștige pâinea de toate zilele cu lecții private, cari sunt rău adăpostii, și și mai rău hrăniți. De creștere să nu mai vorbim. Cine să le-o dea: femeile, cari și ele năcăjite și sărace luptă pentru existență, cele mai multe singure lipsite de cultură?

Nu mai în internate și în parte la mesele studenților se poate îmbunătăți starea generației noastre tinere, care e de dorit să intre în viață cu mai multă sănătate trupească și sufletească; de aceea trebuie să apelăm la toată ființa românească, să pornească o acțiune mai intensă pentru educarea familiei națională a tineretului nostru.

Despre mersul afacerilor reuniunii aflați totul din raportul comitetului.

În speranță, că și D. V. veți constata un frumos progres al școalei noastre, vizitând expoziția ambelor secțiuni, vă bineventez și declar ad. gen. de deschisă!

După această frumoasă vorbire, primită cu furtunoase aclamări, s'a citit raportul comitetului către adunarea generală, compus de dl secretar Dr. I. Beu. Din acest raport reiese, că reuniunea dispune de o avere cam de 60 mii coroane.

Raportul a fost luat la cunoștință și pe seama comitetului s'a votat absolutoriul obicinuit. Terminele fiind toate agendele a-

NOUTĂȚI.

dunării generale, doamna presidentă invită publicul se cerceteze acum expositia compusă din lucrurile de mână, executate în cursul anului din partea elevelor din școala reuniunii, iar P. C. Sa, Arhimandritul Dr. Ilarion Pușcariu, se află îndemnat a lua cuvântul și a aduce mulțumiri acestei reuniuni, pentru frumoasa activitate dezvoltată până acum, și în deosebi doamnei presidente și celorlalți dela conducere. Obiectele espuse spre privirea publicului au fost executate cu multă dibăcie și acuratețe. A urmat o mică gustare, și apoi publicul s'a depărțat, cu convingerea, că la reuniunea femeilor române din Sibiiu se lucră mult, foarte mult și cu mare spor. De ce nu să lucră oare și la alte instituții culturale române cu același rezultat?!

Expoziție de copii în Rășinari.

Pătrunsă de importanța faptului, că bunăstarea și înflorirea populației peste tot și a țărânilor muncitoare îndeosebi, stă în strânsă legătură cu puterea de viață și cu forța fizică, ce rezidă în însuși ființa omenească, Reuniunea noastră agricolă sibiană, cu începere din 1906, cantă să contribuie pe calea expozițiilor de copii și prin mijloacele, ce-i stau la dispoziție, partea aflarea rețelilor, cari împiedică dezvoltarea prinoasă a ființei omenești, parte și mai ales la delăturarea acelor rețel. Asemenea expoziții până acum s'au aranjat 6 și anume: la 1906 în Apoldul-român, la 1907 în Ilimbav, la 1908 în Poiana, la 1909 în Orlat, la 1910 în Sadu și la 1911 în Lanorâm. La acestea expoziții s'au distribuit din partea Reuniunii 455 cor. premii, din partea primăriilor comunale 215 cor., din partea bănelor 270 cor., din partea comunei bisericești 105 cor., iar din parte particulară 79 cor., sau în total 1124 cor. În afară de premii în bani, la 3 expoziții s'au distribuit câte o garnitură hăinuțe de înfășat copiii, la 2 rechizite de lăptat și la fiecare câte 100 cărți folositoare, sau în total 600.

Reuniunea în această lucrare a sa de interes igienic umanitar, n'a fost lipsită de prețiosul sprijin al celor mai competenți în asemenea materie, de sprijinul și conlucrarea medicilor noștri din comitat. Prelegeri au ținut la expozițiile noastre medicul Dr. I. Iancu: „Despre tuberculoză” (în Apoldul-român) și „Despre nutrirea și îngrijirea copiilor sugători” (în Ilimbav); Dr. G. Prunaș sub titlul „Chestiuni prinoare la expozițiile de copii” (în Orlat); Dr. I. Beu despre „Îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de un an (în Sadu), Dr. Traian Petrascu despre „Nutrirea copiilor” (în Lanorâm) și Dr. N. Căleferiu, care pe lângă că a presidat juriul aproape al tuturor expozițiilor, la expoziția din Poiana a preles despre „Cauzele marelui mortalității a copiilor mici și mijloacele de combatere ale lor”. Afară de medici amintiți au mai preles: profesorul Dr. Vas. Stan despre „Sufletul copilului” (în Apoldul-român), preotul Trandafir Soorobet despre „Evangelia prunciei”, (în Orlat), dir. școlar Teodor Stoia despre „Înflințele alcoolismului asupra copiilor mici” (în Sadu) și învățătorul Ioan Pavel despre „Greșeli la creșterea copiilor” (în Lanorâm).

Cu prilejul expoziției din Orlat și din Lanorâm s'a pus temeiul la fondul pentru ajutorarea femeilor lăuze, dar sărace, din Orlat, respective din Lanorâm, cu suma de cor. 144.40 respective de cor. 200.

Drept efecte ale expozițiilor de copii amintim numeroșii artiști de ziare, scriși cu deosebire de medicul Dr. I. Iancu și 2 discursuri ocazionale remarcabile, rostite de părintele protopresbiter N. Togan la expoziția din Orlat și Sadu.

Cum expoziția a 7-a se va aranja în cursul e. c. în puterica comună românească Rășinari, comitetul central al Reuniunii s'a adresat către primăria comună și către medicul Dr. I. Bucur de acolo cu rugămintea, ca în conțelegere cu conducătorii diferitelor societăți și a celorlalți cărturari din Rășinari, se convoace o conferență a bărbaților fruntași de acolo, în care să se hotărască ținerea expoziției, să se destineze luna, ziua și localul, în care să se țină; să se arete vârsta copiilor de admis și gruparea lor, maximul și minimul premiilor de împărțit, să se nomineze persoanele, cari să intre în juriu, să se instituie un comitet aranjator local, care pe lângă, că va face toate demersurile în scopul organizării, va avea să apeleze și la diferitele noastre așezăminte de acolo pentru dăruire de sume în scopul premiării.

Conducătorii din Rășinari vor fi, nu ne îndoim, la înălțimea chemării și în această caz de interes uman.

Sibiiu, Iunie 1912.

Vic. Tordășianu
secr. Reun.

Prelații români și legile militare. Dintre prelații bisericii gr.-ort. române din patrie a participat la sedința de Sămbătă a casei magnaților P. S. Sa, Episcopul Ioan I. Papp al Aradului, votând pentru acceptarea legilor militare. Tot pentru acceptarea lor a votat apoi Arhiepiscopul bisericii gr.-cat. române, Escelența Sa, Mitropolitul Dr. Victor Mihalyi, și P. S. Lor, Episcopii Dr. Radu și Dr. Hossu.

Casa magnaților a ținut sedință și Luni. A votat fără discuție toate legile, pe cari le votase dieta în zilele din urmă, și cari acum, împreună cu legile militare, vor fi înaintate Maiestății Sale spre sancționare.

Deputat nou. În seroul electoral al Becichereonului mare a fost ales deputat la dietă cu aclamațiune, deci fără contracandidat, domnul Telecsky, ministrul de finanțe.

Atentatul din Zagreb. Consilierul Hervoici, nimerit de glonțul destinat banului Cuvaj, nu a murit, cum sunau primele telegrame, sosite dela fața locului, dar să luptă și acum cu moartea. Starea sa e foarte îngrijitoare.

Poincaré la Petersburg. Ministrul-preșident al Franței, dl Poincaré, va merge în August la Petersburg. Va fi primit în audiență din partea țarului în 10 August.

Studentii români în Germania. După datele statistice mai nouă la universitățile din Germania studiază 116 de studenți români. Cei mai mulți sunt înscriși la universitățile din Berlin, din Lipsa și München.

Călătorie de studii. Domnul ministru de culte și instrucțiune publică a acordat o bursă potrivită domnului Victor Babescu, profesor la școala civilă de băieți a statului din Sibiiu, pentru întreprinderea unei călătorii de studii prin Franța și Italia, în scopul de a studia raporturile geografice, istorice și culturale de acolo.

Călătoria cu trenul, pe căile ferate urcare, va fi mai scumpă decât până acum, cu începere dela 1 Iulie r. c. Astfel un bilet la Oena, dus și întors, va costa în viitor 80 fileri clasa II și 50 fileri cl. III. Blocuri, cu câte 30 de bilete, se vor da și în viitor, cu prețul de 12 cor. cl. II și 6 cor 50 fileri cl. III. Să mai introducă apoi următoarele inovații: blocul trebuie prezentat totdeauna înainte de plecare la casă, ori la portar, pentru a fi stampilat biletul rupt din bloc. Dacă lipsește stampilarea, blocul nu e valabil pentru călătoria începută.

Un atentat. Un făcător de rele a intrat în locuința doamnei Manu din București, văduva generalului și marelui bărbat de stat român Manu, și după amenințări grave a început a tortura pe doamna Manu și a-i cere paralele. Doamna Manu i-a dat tot ce a avut: Cam 15 mii de lei. Hoțul a pus mâna și pe ceasul de aur al generalului Manu. Apoi legând mâinile doamnei Manu, i-a pus un șalul în gură, ca se nu poată striga după ajutor, și a fugit la o cârciumă, unde a început să chefulască. Poliția l'a prins și l'a arestat. E unul din Ardeal, Ion Căpraru, care fusese mai înainte servitor la doamna Manu. Starea sănătății doamnei Manu, trecută prin mari emoții, e mulțumitoare.

Dramă în fața tribunalului. Tribunalul din Roma s'a ocupat în una din zilele trecute cu procesul de divorț al pictorului Luigi Rosetti. Dupăce presidential tribunalului a pronunțat desfacerea căsătoriei, Rosetti a scos revolverul din buzunar și s'a împușcat în fața tribunalului și a soției sale, rămânând mort pe loc.

† Iosif Bălan. În București a murit în mod subit Iosif Bălan, fost profesor la pedagogia gr.-ort. română din Caransebeș, iar în timpul din urmă interpret de limba maghiară la ministerul de externe al României. A fost un om de talent, de inimă, și cu multe însușiri bune, dar, durere, deveni-se alcoolic. A murit așa cum a trăit: cu paharul în mână. A făcut adică rămasag, dupăce cheful o săptămână întregă, că va bea 40 de pahare de bere, unul după altul. Rămășagul l'a câștigat, dar după ce a golit ultimul pahar de bere, al 40-lea, a căzut de pe scaun și e sucombat. A fost chemat un doctor, care n'a putut constata decât moartea. Era de 55 ani. Dumnezeu să-l odihnească.

Condamnat! Deputatul naționalist român, dl Dr. Nicolae Șerban, a stat, după cum scriu ziarele din Budapesta, de nou în fața curții cu jurați din Murăș-Oșorheiu, care după o pertractare lungă de trei zile a declarat pe domnul deputat Șerban vinovat pentru delictul agitației în contra Maghiarilor, iar tribunalul i-a dat o pedeapsă de șapte luni temniță de stat și 14 mii coroane amendă. „Gazeta Transilvaniei”, soris, că în procesul acesta pertractarea a fost de nou amânată. Care știre e deci adevărată?

Un escroc internațional. În Zara poliția a pus mâna pe escrocul internațional Ulrich, care a înșelat multime de persoane din Austria, Ungaria, Italia, Franța, America și Transvaal, cărora le-a vândut aur fals.

Pensionat pentru beție. În contra judecătorului de ocol Kőctvélffy din Murăș-Oșorheiu a ridicat prim-procurorul regeșc acuză, că prea de multeori să îmbată și nu poate conduce pertractările cu părțile, pe cari apoi le isprăvesc advocații. Sentințele nu le poate motiva, iar procesele verbale i le poartă fiul său, student în drept. Supus fiind unei vizitațiuni medicale, s'a constatat, că respectivul e alcool în gradul suprem. A fost trimis la pensie din partea Curiei regești.

S'a aruncat în mare. O doamnă dela Viena, Teodora Wagner, care se afla în Lovrana pentru a-și vindeca boala de nervi, într'un moment de inconștiență și-a tăiat vinele dela mână, apoi s'a aruncat în mare, de unde a fost scoasă — moartă. Era de 40 de ani.

Reforma electorală engleză. Guvernul englez a prezentat Luni parlamentului proiectul de lege despre reforma electorală. După noul proiect, drept de alegere are în Anglia fiecare bărbat trecut de 21 ani, dacă n'a săvârșit fapte criminale, e normal la minte și nu trăiește din mila altora, din cerșit. Votul plural, pe care l-a fost cumpărat și la noi contele Andrássy, a fost casat. S'a zis așa: fiecare om are un cap și o inimă, deci fiecare poate să aibă numai un vot. Sufrăgetele, cu toate agitațiile lor, nu și-au ajuns scopul, pentru că noua lege electorală nu le dă încă și lor drept electoral.

La fondul Dr. P. Șpan pentru ajutorarea copiilor de moți, aplicați la meserii, au mai dăruit: Petru Armeanu, paroh (Ohaba de sub peatră), soția s'a Victoria n. Stupineanu și fiul lor Octavian, cor. 3, Constantin Baciu, dir. școlar (Orăștie), 1 cor., Nicolae Oneț, paroh (Șchodol-Peleș), soția s'a Maria n. Goia și copiii lor Dorica, Minerva, Zorize, Dorel și Viorel, 4 cor., Ioan Cosma, notar perș, 1 cor. 25 bani, Dr. Ioan Stanciu, paroh și Ilie Tănăsă, învățător penz., câte 50 bani, (toți din Ludoșul mare), Dr. Nicolae Oncu, adv. (Arad), 1 cor., Ioan Comșa, învățător (Bruin), 50 bani; George Hența, paroh (Lelese), cor. 2.60; Ioan Munteanu, preot (Velț), soția sa Eugenia și fiul lor adoptiv, Veturia, 1 cor., Victor Vulcan, paroh (Oprea-Cârțioara), și fiica s'a Silvie, cor. 1.50, Alexandru Danciu, paroh (Bucium Sat), 1 cor. Starea fondului cor. 1362.99. Pentru prinos aduce calde mulțumite, în numele comitetului „Reuniunii sodailor români din Sibiiu” Vic. Tordășianu, preșident.

Internatul din Brașov.

Prospect.

Internatul cel nou din Brașov pentru elevii școalelor românești (gimnaziu, reale, comerciale) din Brașov se deschide în 1 Septembrie v. s. c.

Clădirea e imponentă, aproape de școală și are:

- a) sale spațioase și luminoase de dormit (cu paturi de fier, cu somieră și saltea),
 - b) sale luminoase de studiu cu mobilier nou,
 - c) sale separate de mâncare (sofregerii),
 - d) coridoare spațioase, închise, luminoase,
 - e) conduct de apă (din izvoare de munte),
 - f) local propriu de baie cu dușuri,
 - g) încălzire centrală (salorifer),
 - h) infirmerie (spital) în grădină,
 - i) grădină mare cu pomi,
 - j) cât mai curând: lumină electrică.
- Elevii internatului vor primi:
- a) hrană bună, variată și igienică,
 - b) sprijin la prepararea lecțiilor,
 - c) baie,
 - d) tratament medical,
 - e) supraveghere, lăsându-l-se însă peste zi libertatea cuvenită.

Internatul e proprietatea școalelor și bunăstăria se va conduce în regie proprie.

Taxa de 1 elev e 700 cor. pe an și se plătește în 4 rate anticipative, eventual și lunar.

Condițiunile de primire.

Cererea de primire se va da până în 15 Iulie v. și va fi însoțită de următoarele acte:

1. ultimul testimoniu școlar.
2. act de revaccinare (numai pentru elevii claselor I.—IV. gimn. și reale).
4. atestat medical, că elevul e sănătos.
5. declarațiune legală, că părinții se supun normelor cuprinse în regulamentul internatului și admit în cas de proces competența judecătorei din Brașov.

Fiecare elev va aduce cu sine:

- 6 cămeși de zi
- 4 cămeși de noapte
- pantaloni de baie
- 6 ișmene
- 12 batiste
- 12 perechi de ciorapi
- 6 ștergere
- 3 cearceafuri de pat
- 1 plapomă cu nasturi
- 3 cearceafuri de plapomă cu găuri pentru nasturi
- 1 pernă de cap
- 3 fețe de pernă
- perie de cap, de dinți, de haine, pep-tene des și rar, săpun
- 2 perechi de ghete
- 4 servete de masă
- chipul și uniforma obligată la școalele noastre din Brașov.

Toate aceste lucruri trebuie consemnate într'un inventar soris în 2 exemplare.

Părinții vor însemna cu arnicia roșu rufele și hainele, cosând pe ele numărul ce se va da din internat deodată cu răspunsul de primire. Rufe defectuoase (sdrențuite) nu se primesc.

Pentru asigurarea locului în internat se cere plățirea momentană a taxei pe una sau mai multe luni. Ori ce epistole precum și banii se vor trimite la adresa: Ioan Petrovici, profesor la gimnaziul gr. or. român din Brașov (Brașov), care va da toate informațiunile și deslușirile necesare.

Ca să nu fie nimenea espus de a fi refuzat în timpul ultim, e bine ca cererea de primire, sau cel puțin de prenotare, să se trimită cât mai curând.

Direcțiunea internatului
(Str. Prundului — Porond u. nr. 39.)

Mersul trenurilor în Sibiiu.

I. Plecare.

1. La Oena, băi: 2 d. a., 3:30 d. a., 9:08 seara. Dumineca și în serbători mai pleacă la 9:00 înainte de amiază. Circulează până în 15 Sept.
2. Cătră Copșa, Oena (Budapesta, Brașov, Cluj): 7:46 dim., 7:04 seara.
3. Cătră Copșa, Oena (Budapesta, Brașov, Vinț) 1 d. a.
4. Cătră Copșa, Oena (Brașov, Cluj, Arad, Budapesta) 4:34 d. a., 11:10 noaptea.
5. La Vinț, Săliște: 10:35 n. de a.
6. Cătră Vinț, Săliște (Budapesta, Orade, Teiuș): 3:05 noaptea.
7. Cătră Vinț, Săliște (Budapesta, Arad, A. Iulia): 7:34 dim., 4:51 d. a.
8. Cătră Făgăraș (T. roșu, Brașov) 4:20 noaptea.
9. Cătră Făgăraș Brașov: 1:42 d. a.
10. Cătră Turnu-roșu (Căineni): 4:06 noaptea, 12:56 d. a.
11. Cătră Agnita (Sighișoara): 7:43 dim., 4:08 d. a.
12. Cătră Cienădie: 5:21 dim., 7:30 dim., 1:29 d. a., 9:13 seara. (Dumineca și în serbători mai pleacă la 3:56 d. a. Circulează până în 15 Sept.)

II. Sosire.

1. Dela Oena, băi: 3:17 d. a., 6:11 seara, 10:48 noaptea. Dumineca și în serbători mai sosesce la 11:28 n. de a.
2. Dela Copșa, Oena (Budapesta, Brașov, Cluj) 11:55 n. de a., 5:22 d. a., 8:40 seara.
3. Dela Copșa, Oena (Budapesta Cluj): 7:25 dim.
4. Dela Copșa, Oena (Budapesta, Cluj, Arad, Brașov): 3:55 noaptea.
5. Dela Vinț, Săliște (Budapesta, Arad, A-Iulia): 6:45 dim., 11:39 n. de a., 4:29 d. a., 9:03 noaptea.
6. Dela Făgăraș (T. roșu, Brașov): 7:16 dim.
7. Dela Făgăraș (Brașov): 8:59 seara.
8. Dela Turnu-roșu (Căineni): 3:37 d. a., 10:27 noaptea.
9. Dela Agnita (Sighișoara): 6:46, dim., 2:36 d. a.
10. Dela Cienădie: 7 dim., 1:18 d. a., 3:22 d. a., 10:44 noaptea. (Dum. și în serb., până în 15 Sept., mai sosesce la 8:03 seara).

Nr. 357/1912.

(153) 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de protopresbiter al tractului Cetatea de peatră devenit vacant prin strămutarea protopresbiterului Vasile Duma în tractul Reghinului se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în ziarul „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Venitele din parohia centrală Borcut fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

2. Dotațiunea protopresbiterală de 1000 cor., statorită prin concludul sinodului arhidiecezan din 21 Aprilie 1900, Nr. 116, din cari 600 cor. se solvesc din fondul general administrativ al arhidiecezei în 4 rate treilunare, iar 400 cor. din fondul administrativ tractual în 2 rate semestrale.

3. Taxele pentru vizitațiunile canonice, accidentii, comisiuni și asistări la examene.

Reflecții la acest post sunt poftiți a-și înainta cererile lor instruite conform normelor din vigoare Preaveneratului Consistor arhidiecezan în termenul deschis.

Din ședința comitetului protopresbiter al tractului Cetatea de peatră ținută la 31 Maiu 1912.

Lăpușul-unguresc, la 31 Maiu 1912.

Oficiul protopresbiter al:

Andrei Ludu
adm. protopop.

Nr. 6783 Plen.

Aprobat, din ședința plenară a Consistorului arhidiecezan ținută în Sibiu, la 4 Iunie 1912.

Consistorul arhidiecezan.

Nr. 717/1912.

(154) 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de protopresbiter în tractul protopresbiter al Cohalmului se publică concurs în baza ordinului Preaveneratului Consistor arhidiecezan dto 29 Decembrie 1911, Nr. 15,224 Plen., cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Dotația protopresbiterală din fondul general administrativ conform concludului sinodului arhidiecezan Nr. 116 din 1900.

2. Anual câte 600 coroane din fondul tractual.

3. Venitele din parohia centrală protopresbiterală Cohalm, când va deveni vacantă. În acel timp, dacă protopopul ales va fi din parohii tractului, rămâne în parohia sa, cu venitele aceleia, având a ocupa parohia centrală numai după venirea ei în vacanță.

Dacă protopopul ales este din o parohie afară de tractul protopresbiter al, va locui în Cohalm, fără a avea drept să ocupe parohia centrală.

4. Taxele usitate dela visitațiunea comunelor bisericesti de preste an și dela examene.

Cererile de concurs sunt a se trimite la Consistorul arhidiecezan instruite conform legii.

Din ședința comitetului protopresbiter al tractului Cohalm ținută la 25 Februarie 1912.

Ioan Bercan George Borcoman
adm. protopresb. not. com. protop.

Nr. 6508 Plen.

Văzut și aprobat.

Sibiu, din ședința plenară a Consistorului arhidiecezan ținută la 4 Iunie 1912.

Consistorul arhidiecezan.

Redactor responsabil Teodor V. Păcșian.

Nr. 443 1912.

(152) 1—3

Concurs.

Pentru ocuparea posturilor de învățători dela școalele noastre mai jos înscrise din tractul Iliei, prin aceasta se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

1. **Cerbia:** Salariu anual cor. 1000, din cari 400 se vor solvi dela biserică; 400 dela stat și 200 cor. din fondul școlar arhidiecezan; Cuartir corespunzător în edificiul școlii; 16 metri de lemne, din cari are a se încălzi și sala de învățământ și grădina eventual relut de 20 cor.

2. **Gothatea:** Salariu cor. 1000, din cari 800 dela biserică și 200 din fondul școlar arhidiecezan; Cuartir corespunzător în edificiul școlii; 16 metri de lemne din cari să se încălzească și sala de învățământ și grădina corespunzătoare ori relut de cor. 20.

3. **Tirnăvița:** Salariu cor. 1000, din cari 600 dela biserică ear 400 cor. se vor cere dela stat. Cuartir corespunzător în edificiul școlii; 16 metri de lemne și grădina, eventual relut de 20 cor.

4. **Târnavă:** Salariu cor. 1000, din aceste 600 dela biserică ear 400 se vor cere dela stat. Cuartir corespunzător în edificiul școlii; 16 metri de foc, din cari să se încălzească și sala de învățământ și grădina, ori relut de 20 cor.

5. **Valea-Lungă:** Salariu cor. 1000, din cari 600 dela biserică ear 400 se vor cere dela stat; se observă că până la votare din partea statului ceste 400 sunt asigurate dela Ven. Cons. Arhidiecezan. Cuartir corespunzător în edificiul școlii; 16 metri de lemne, din cari are a se încălzi și sala de învățământ și grădina, eventual relut de 20 cor.

6. **Fues Băgara:** Salariu cor. 1000, din cari 100 cor. dela biserică ear 900 se vor cere dela stat. Cuartir corespunzător în edificiul școlii; 16 metri de lemne din cari să se încălzească și sala de învățământ și grădina, ori relut de 20 cor.

7. **Runcșor-Vica:** Salariu cor. 1000 solviți dela biserică. Cuartir în edificiul școlii; 16 metri de lemne, din cari să se încălzească și sala de învățământ și grădina, eventual relut de 20 cor.

Concurenții au a și înainta cererile instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiter al în termenul deschis. Și au a se prezenta în vre-o Duminecă ori sâmbătoare la biserică, pentru a face cunoștință cu poporul.

Toți sunt îndatorați a conduce în Dumineci și sâmbătoare copiii la biserică și a cânta cu ei.

Cunoșcători de muzică, și cari se vor obliga a instrui, conduce și cânta corul în biserică vor fi preferiți. Cărușalele se vor socoti numai dela aplicarea definitivă la respectiva școală.

Ilia, la 1 Iunie 1912 v.

Oficiul protopresbiter al în conțelegere cu comitetele parohiale respective.

Z. Mureșian
protopresb.

Nr. 373 F. G. — 1912

(149) 3—3

Concurs.

Pentru conferirea de stipendii d'n „Fundațiunea Gozdsu” pe anul școlar 1912/13 la școalele medii, facultăți, universități, și școalele de cadeți la armata comună și honvezi — se publică următorul concurs:

1. Concurentul să documenteze cu documente originale sau autenticate de notarul public:

a) că este fiu de cetățean ungar și aparține bisericii ortodoxe orientale române, spre care scop se recere extrasul din matricula botezaților provăzută cu clauzula parohului competent, că și de prezent aparține bisericii greco-orientale române;

b) că studiază cu succes bun la vre-un institut public din patrie, spre care scop studenții dela școalele medii să prezinte atestatul despre anul școlar 1911—12, iar cei dela facultăți și universități indicele despre toate semestrele ascultate până acum;

c) că averea proprie și a părinților nu e de ajuns să acopere toate trebuințele pentru creșterea concurentului, spre care scop să producă atestat dela direcția politică competentă. Atestatul să cuprindă date pozitive despre această avere și să fie subscris și de preotul locului, iar dacă n'ar fi acolo preot, ori este înrudit cu concurentul trebuie să fie subscris din partea protopopului concurent.

2. Dacă concurentul a întrerup studiile, să producă atestat oficial despre ocupațiunea și despre purtarea sa morală pe acest timp.

3. Concurentul să arete în petițiune specialitatea la care și locul unde voește a continua studiile și dacă folosește și alt stipendiu.

4. Cel ce voește să studieze în străinătate să arete necesitatea de a continua studiile în străinătate, ca să se poată expozita concesiunea ministerială.

5. Petițiunea instruată cu documentele susamintite este a se adresa reprezentanții

Fundațiunei lui Gozdsu (Budapest VII Holló utca 8 sz.) până la 23 Iuliu (5 August) a. e.

6. Toți stipendiștii actuali să provoacă, ca până la 2/15 Iulie a. e., să arete rezultatul studiilor din anul școlar 1911/12, căci altcum se va sista stipendiul, respective ajutorul avut.

7. Petițiunile defectuos instruite sau sosite după termen nu vor fi considerate.

8. Concurentul să indice în petițiune locul și poșta ultimă unde este a i-se trimite rezoluțiunea reprezentanței.

Din ședința comitetului fundațiunii lui Gozdsu, ținută în Iunie 1912.

Comitetul.

Szám: 890/1012.

(151) 2—2

Faeladási hirdmény.

Sebeskáporna község (Szeben megye, szászsebesi járás) elad a „sub Buhaiu” és „Grahotele” nevű erdejének 31. 5 k. holdján létező mintegy 2263 m.3 becsült bükkfa tömegét nyilvános szóbeli árverésen f. évi július hó 2-án d. e. 9 orakor a sebeskápornai köz. ségi íródában.

Kikiáltási ár, melyen alul a fa nem adatik el, 5166 K. az az: Ötzerszázhatvanhat korona. Bánatpénz 516 K.

Zárt írásbeli ajánlatok, melyek a fenti bánatpénzt és azon nyilatkozatot tartalmazzák, hogy árverező magát az árverési feltételeknek aláveti a szóbeli árverés megkezdéseig elfogadtatnak.

Utóajánlatok nem fogadtatnak el. Árverési feltételek és becsjegyzék az árverés napjáig Sebesláz körjegyzői íródában és a szászsebesi m. kir. járási erdőgazdálkodásnál, a hivatalos órák alatt betekinthetők.

Szászsebes, 1912 június 11-én.

A járási főszolgabíró.

NOUI piese muzicale de Tiberiu Brediceanu!**LA SEZĂTOARE**

Icoană din popor (un act cu un preludiu)

Text de C. Sandu-Aldea și I. Borgia.

CUPRINSUL:

Preludiu și cor.	5. Melodrama	Nr. 9. Cântec haiducesc
Nr. 1. Doina lui Sorin	6. Cântecul Ilenei	9. a) Solo de fluier
2. Mândruță cu ochii verzi	7. De masă	10. Brâu
3. Cântec din bătrâni	8. Scenă	11. Duet
4. A lui Moș Marin		12. Învărtita și cor.

Partitura pentru canto și piano cor. 8—
fr. 10—

Doine și cântece românești.

(Canto și piano).

Caietul I. (ed. II).

Foaie verde, foi de nuc.
Cântă puil cucului.
Bădișor depărțitor.
Spune mândr' adevărat.
Vai, bădiță, dragi ne-avem.
Cine m'aude cântând.
Bade, zău, o fi păcat.
Bagă, Doamne, luna 'n nor.

Caietul II. (ed. II).

Ști tu, bade, ce mi-ai spus.
Vino, bade, iar acasă.
Năcăjit, ca mine, nu-i.
După ochi ca murele.
Floare fii, floare trecui.
Cântec haiducesc.
Trageți voi boi!
Cine n'are dor pe vale.

Caietul III.

Păsărică mută-ți cuibul.
Leagănă-te frunzuliță.
Turturea din valea sacă.
Ardemite-ai codru des.
Ce vii, bade, târzior.
Tu te duci, bade, sărace.
Foaie verde, foaie lată.
Pe unde umblă doru'.

Caietul IV.

Pe sub flori mă legănai.
Foaie verde, pup de crin.
Sus în vârful dealului.
Mândro, de dragostea noastră.

Când treci, bade, pela noi.
Frunză verde, frunzuliță.
Auzi, mândro, cucu-ți cântă.
S'a dus cucul de p'aici.

Jocuri românești.

(Piano solo).

Caietul I.

Lugojana.
Măzărca.
Ardeleana (ca 'n Banat) I.
Pe picior I.
Ardeleana I.
Brâu I.
Hora.
Ardeleana (ca 'n Banat) II.

Caietul II.

Ardeleana (ca 'n Banat) III.
Ardeleana II.
Pe picior II.
Tarina.
Învărtita I.
De doi.
Ardeleana III.
Brâu II.

Caietul III.

Brâu III.
Hategana.
Ardeleana (ca 'n Banat) IV.
Învărtita II.
Pe picior III.
Ardeleana (Abrudeana) IV.
Ardeleana (ca 'n Banat) V.
Brâu IV.

Caietul IV.

Hora.
Învărtita III.
Brâu V.

Pe picior IV.
Din Maramurăș.

Ardeleana V.
Danțu.
Ardeleana (ca 'n Banat) VI.

Prețul unui caiet cor. 4—
fr. 5—

Preludiu și Hora din „Serata etnografică”, pentru piano, ed. II.

Rândunica, vals, pentru piano, ed. II.

Viorele, vals, pentru piano, ed. II.

Aurora, vals, pentru piano.

Prețul la cor. 2—
fr. 250

Quadrille pe motive românești cor. 2 —

Hora (cis moll) cor. 150

fr. 2—

De vânzare la:

Librăria arhidiecezană, Sibiu (Nagyszeben)

Editura și tiparul tipografiei arhidiecezane.